

Akupunkturforskning på danske sygehuse

Dansk Medicinsk Selskab for Akupunktur

Speciallæge Ruth Kirkeby

Gennem det seneste år har der været stor aktivitet inden for såvel grundforskning i akupunktur som inden for den kliniske forskning, og der skal ikke herske tvivl om, at forskningsbaseret dokumentation også må gælde akupunktur, men tillempet denne metodes særlige forhold. I denne artikel vil fokus være på især den igangværende kliniske forskning i Danmark.

På Herlev Hospital deltager stadig flere patienter med brystkræft i forskellige forskningsprojekter. Et af disse er et stort projekt ledet af professor *Bo Jacobsen*, Sociologisk Institut, Københavns Universitet. Formålet er bl.a. at skaffe evidens for, hvad understøttende, individuel behandling med akupunktur betyder hos patienter, der har brystkræft og er i kemoterapi.

På Anæstesiaafdelingen, Sydvestjysk Sygehus i Esbjerg, afsluttes i det tidlige forår et dobbeltblindt forskningsprojekt, hvis formål er at undersøge, om akupunktur givet, mens patienten er bedøvet, er effektiv mod postoperativ kvalme og opkastning.

På afdelingen tilbyder man alle patienter akupunktur mod kvalme ud over den konventionelle medicinske behandling. Den nye standardbehandling er resultatet af et grundigt forarbejde omfattende dels videnskabelig dokumentation, dels et forudgående kvalitetssikringsprojekt. Det er anæstesioverlæge *A. Ferguson* og afdelingssygeplejerske *I. Holst*, som sammen med anæstesioverlæge *B. Bøggild* står for projektet. Patienterne er meget interesserede i akupunkturtilbuddet, som kun få har afslået. I 2005 havde afdelingen 8.581 opvågningspatienter.

På Bornholms Centralsygehus ønsker ledelsen at indføre tilbud om akupunktur mod bl.a. kvalme og smerter til kræftpatienter, hvorfor sygehusets anæstesioverlæger uddannes i akupunktur på Dansk Medicinsk Selskab for Akupunkturs (DMSfA) 120-timers-kursus (**Figur 1**).

Figur 1. Akupunktur nålen fjerner postoperativ kvalme hos de fleste patienter [1].

På fertilitetsklinikkerne på Rigshospitalet, Hvidovre Hospital, Herlev Hospital og Odense Universitetshospital foregår der en større randomiseret og placebokontrolleret undersøgelse, hvis resultater skal be- eller afkræfte, om akupunktur i forbindelse med ægoplægning giver øget chance for graviditet efter reagensglasbefrugtning. Projektet styres af sygeplejerske *D. Brogaard*, Rigshospitalet, med afdelingens lægelige chefer som klinisk ansvarlige. Projektet er inspireret af en dansk undersøgelse, hvori man bl.a. konkluderede, at akupunkturbehandling på dagen, hvor der blev foretaget embryotransfer, signifikant forbedrede resultatet af in vitro-fertilisering/intracytoplasmatiske sædcelleinjektion [2].

Af de mange internationale forskningsprojekter kan især nævnes en nyere tysk multicenterundersøgelse, hvori man inkluderede 14.161 patienter med kroniske nakkesmerter. I alt 1.880 patienter blev randomiseret til akupunkturbehandling, 1.886 blev randomiseret til en kontrolgruppe, som fik konventionel terapi, og 10.395 indgik i en ikke-randomiseret akupunkturgruppe. Efter tre måneder fandt man en højsignifikant forskel målt på intensiteten af nakkesmerter og dysfunktion til fordel for akupunkturbehandling, et resultat, der stort set var uændret efter seks måneders opfølgning. Forfatterne konkluderer, at akupunkturbehandling i tillæg til konventionel behandling har bedre effekt på kroniske nakkesmerter og dysfunktion end konventionel behandling alene.

I flere studier, der omhandlede akupunkturs analgetiske effekt belyst med positronemissionstomografi/magnetisk resonans-skanning har man påvist en signifikant aktivering af hypothalamus og gyrus cingularis anterior under smertebehandling med akupunktur, hvorimod placeboakupunktur ikke har medført målelige ændringer i aktiviteten i disse strukturer. Man har således konkluderet, at hypothalamus og det limbiske system indgår i modulationen af akupunkturs analgetiske effekt.

Korrespondance: *Ruth Kirkeby*, Storegade 7, 1. th., DK-6200 Aabenraa. E-mail: Kirkeby@dadlnet.dk

Interessekonflikter: Ingen angivet
Yderligere referencer kan fås hos forfatteren.

Litteratur

1. Lee A, Done ML. Stimulation of the wrist acupuncture point P6 for preventing postoperative nausea and vomiting (Cochrane Review). The Cochrane Library, Issue 4, 2004.
2. Westergaard LG, Mao Q, Kroglund M et al. Acupuncture on the day of embryo transfer significantly improves the reproductive outcome in infertile women: a prospective, randomized trial. *Fertil Steril* 2006;85:1341-6.